

3. *Ергономіка. Навчально-методичний посібник./ Ольга Геннадіївна Гервас. – Умань.: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві». – 2011. 130 с.*
4. *Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі : навч. посібник / В.М.Нагаєв. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 232с.*
5. *Педагогіка вищої школи: (Навч. посібник)/Кузьмінський А.І.- К.:Знання, 2005.-436с.*
6. *Сидорчук Л.А. Теоретико-методологічні засади аналізу проблем взаємодії людини і техніки / Л.А. Сидорчук // Молодь і ринок, щомісячний науково-педагогічний журнал. – № 6 (41) червень 2008. – С. 90-96.*

*Оксана Кудря
(Полтава, Україна)*

НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ – МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ОСНОВАМ КОНСТРУЮВАННЯ ТА МОДЕЛЮВАННЯ ОДЯГУ

У статті аналізуються особливості організації навчальної діяльності студентів при вивченні конструювання і моделювання одягу. Розглянуто питання розвитку пізнавальної активності студентів – майбутніх учителів трудового навчання у процесі їх діяльності з конструювання та моделювання одягу.

***Ключові слова:** начальний процес, конструювання одягу, моделювання одягу, трудове навчання, фахова підготовка, пізнавальна активність.*

Складовою професійних якостей майбутніх учителів трудового навчання є рівень їх теоретичної та практичної підготовки до роботи у школі. Сформованість знань з фахових дисциплін забезпечує можливість викладання ними трудового навчання у школі на високому рівні.

Навчання студентів основам конструювання та моделювання одягу є важливою складовою їх фахової підготовки. Як показав аналіз оновленої програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Трудове навчання. 5-9 класи», навчання учнів 7, 8 класів передбачає пошиття ними поясного та плечового одягу та освоєння таких технологій: технологія виготовлення

*Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
«Дизайн-освіта: проблеми та перспективи, (присвячена міжнародному Дню дизайнера)»*

швейних виробів ручним способом; технологія виготовлення швейних виробів машинним способом; технологія оздоблення одягу [6, с. 20-24]. У 9 класі до переліку орієнтовних творчих проєктів входить проєкт з пошиття одягу до тематичних свят [там же, с. 27].

Аналіз досліджень науковців показав: Мамус Г.М. досліджено розвиток технічних здібностей майбутніх вчителів трудового навчання у процесі конструювання та моделювання швейних виробів; Косяк І.В. – поетапне формування професійної компетентності у майбутніх учителів технологій у процесі навчання конструюванню та моделюванню одягу у ВНЗ; Костогриз Ю.О., Мазуренко С.Г висвітлили питання доцільності використання системи автоматизованого проєктування одягу при підготовці майбутніх вчителів технологій до навчання старшокласників за профілем «Конструювання та моделювання одягу»; О.В. Єжова визначила педагогічні умови наступності в навчанні конструювання одягу майбутнього вчителя технологій в системі «професійно-технічний навчальний заклад – вищий навчальний заклад».

Метою статті є аналіз особливостей навчання студентів – майбутніх учителів трудового навчання основам конструювання та моделювання одягу.

Важливо для майбутньої педагогічної діяльності у школі, щоб студенти у процесі вивчення сучасних методів конструювання та моделювання одягу свідомо і міцно засвоїли знання, мали інтерес до навчання, розвинену самостійність думки та практичних дій.

Об'єктивною передумовою навчання студентів є високий рівень розвитку пізнавальної активності, що, у свою чергу, виступає передумовою творчої особистості майбутнього вчителя обслуговуючої праці.

Зупинимось на деяких методичних аспектах організації навчального процесу. Конструювання одягу – це розробка креслень одягу відповідно до певної будови тіла. Оволодіння студентами мистецтвом конструювання одягу ґрунтується на пізнанні багатьох факторів, найбільш важливими з яких

*Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
«Дизайн-освіта: проблеми та перспективи, (присвячена міжнародному Дню дизайнера)»*

є: різновиди будови тіла людей, система вимірів фігури людини і система додач, що виражають розмаїття силуетів і силуетних форм одягу. Від того, наскільки правильно визначені пропорції і особливості будови тіла людини залежить якість проєктованого виробу за такими ведучими ознаками, як силует і його силуетна форма, пропорції частин і деталей, крій і характеристика декоративно-конструктивних ліній, посадка виробу на фігурі.

Для конструкторської діяльності у студентів необхідно сформувати знання про мірки, правила їх знімання та запису, про основи типології жіночих фігур у залежності від росту, будови тіла, розміру додачі, які враховуються при побудові креслення виробів.

У процесі вивчення конструювання швейних виробів студентів знайомлять з різними системами конструювання одягу: 1) муляжною (формування виробів безпосередньо на фігурі людини чи на манекені); 2) розрахунково-графічною (розробка виробів на основі вимірів фігури людини, відповідних додач і шляхом розрахунку за формулами основних конструктивних точок і вузлів конструкції на площині).

Оскільки в умовах школи на заняттях з трудового навчання використовують саме розрахунково-графічну систему, яка є більш доступною для засвоєння учнями, то, зрозуміло, що навчання студентів – майбутніх учителів трудового навчання, у першу чергу, ґрунтується на розрахунково-графічній системі конструювання одягу.

Потрібно відмітити, що розрахунково-графічна система конструювання має свої методи, які постійно удосконалюються: розрахунково-аналітичний і розрахунково-мірний. У процесі навчання студентів конструюванню швейних виробів використовується розрахунково-мірний спосіб. В його основі лежать безпосередньо виміри фігури людини і певні розрахунки, які є необхідними для побудови креслення. Цей спосіб отримав широке розповсюдження при індивідуальному виготовленні швейних виробів.

*Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
«Дизайн-освіта: проблеми та перспективи, (присвячена міжнародному Дню дизайнера)»*

Конструювання одягу тісно пов'язане з моделюванням. Моделювання – процес створення одягу, який є новим за фасоном і оздобленням. Це творчий процес, який сприяє розвитку у студентів самостійності, ініціативи, естетичного смаку. Робота студентів з моделювання одягу організовується у певній послідовності, незалежно від виду виробу, що вивчається. Так, студентів ознайомлюють з фасонами виробу: ознайомлюють зі способами зміни викрійки; залучають до виконання елементів моделювання за зразком..

Наприклад, при формуванні у студентів знань про техніку моделювання спідниці їх увагу, перш за все, зосереджують на розмаїтті фасонів. Доцільним є показ еволюції жіночого поясного народного одягу і зосередження уваги студентів на компонентах композиції – силуеті і формі. В якості наочності використовуються ілюстрації жіночих народних костюмів для показу різновидів поясного одягу, ілюстрації сучасних спідниць різного призначення, крою, фасону і силуету (спідниці зі зборками, пряма з зустрічною складкою, розширена до низу з зустрічною чи однобічною складкою та ін..)

При розробці фасонів спідниці у студентів розширюється уява про моделювання одягу. Під час практичної діяльності вони вчаться вносити зміни і доповнення на кресленні викрійки основи прямої двошовної спідниці у відповідності з зображенням моделі.

Закріплення отриманих з конструювання та моделювання швейних виробів знань відбувається під час виконання індивідуальних завдань. Студент отримує картку з певним фасоном виробу та детальним його описом. Виконує креслення основи виробу і здійснює процес моделювання відповідно до моделі, яку зображено на картці.

При вивченні основ художнього оформлення одягу увагу студентів зосереджують на вивченні основ композиції одягу, формують знання про колір та зорові ілюзії в одязі.

З метою розвитку творчих здібностей студенти у практичній діяльності

*Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
«Дизайн-освіта: проблеми та перспективи, (присвячена міжнародному Дню дизайнера)»*

вчатися аналізувати композиційні засоби, які використовуються при конструюванні одягу, створюють моделі різних стилів. Така діяльність сприяє кращому засвоєнню студентами законів композиції і кольорознавства, використанню цих законів при створенні одягу і поєднанні предметів костюма між собою. Відмітимо, що саме у процесі нового, реконструкції вже відомого проявляється творча активність як найвищий рівень пізнавальної активності.

Навчання студентів конструюванню та моделюванню швейних виробів передбачає виконання ними творчих завдань, що забезпечує логічний перехід від пояснювально-ілюстративного навчання до особистісно-орієнтованої технології навчання. Це сприяє створенню умов для розвитку якостей особистості майбутнього вчителя, здатного до стимулювання активних дій учнів щодо засвоєння запропонованих знань.

Таким чином, навчання студентів основам конструювання та моделювання одягу є важливою складовою їх професійної підготовки до роботи у школі та майбутньої педагогічної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мамус Г.М. *Розвиток технічних здібностей майбутніх вчителів трудового навчання у процесі конструювання та моделювання швейних виробів (методичний аспект) : авто-реф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Г.М. Мамус.* – К., 2001. – 20 с.
2. Нісімчук А.С., Падалка О.С., Шпак О.Т. *Сучасні педагогічні технології: Навчальний посібник.* – К.: Просвіта, 2000. – 368 с.
3. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Трудове навчання. 5-9 класи» (оновлена). Режим доступу: <https://osvita.ua/school/program/program-5-9/56126/>
4. Савка Л.В. Систематизація завдань для розвитку креативності студентів на заняттях із спеціального моделювання та макетування форми одягу // *Педагогічні науки: реалії та перспективи.* – Випуск 51. – 2015. – С.231-235.